

адміністративні правопорушення, як адміністративне затримання. При цьому з урахуванням положень ч. 2 ст. 37 Закону України «Про національну поліцію» від 02.07.2015 р. № 580-VIII відлік часу утримання затриманої фізичної особи в спеціально відведених для цього приміщеннях рахується з моменту її фактичного затримання.

У більшості випадків процесуальні строки точно визначені законом і не підлягають жодній зміні. Дотримання цих вимог забезпечує законне та своєчасне вирішення конкретної адміністративної справи [3, с. 211].

Таким чином, процесуальним строком визнається визначений законом, судом чи суб'єктом владних повноважень проміжок часу, протягом якого учасники адміністративних проваджень вчиняють відповідні процесуальні дії, спрямовані на виникнення, зміну та припинення адміністративно-процесуальних відносин щодо визнання, реалізації та забезпечення прав і законних інтересів фізичних чи юридичних осіб.

Література

1. Адміністративна юстиція. Адміністративне судочинство: навч. посіб. / за заг. ред. Т.О. Коломоєць, Г.Ю. Гулевської. – К.: Істина, 2015. – 152 с.

2. Кодекс адміністративного судочинства України: науково-практичний коментар / [Н.О. Аршан, О.М. Бандурка, А.В. Басов та ін.]; за заг. ред. А.Т. Комзюка. – К.: Прецедент; Істина, 2017. – 823 с.

3. Адміністративне судочинство: підручник [вид. 2, перероб. і допов.] / за заг. ред. Т.О. Коломоєць. – К.: Істина, 2014. – 304 с.

4. Кодекс адміністративного судочинства України: науково-практичний коментар / О.М. Пасенюк (кер. авт. кол.), О.Н. Панченко, В.Б. Авер'янов [та ін.]; за заг. ред. О.М. Пасенюка. – К.: Юрінком Інтер, 2017. – 704 с.

УДК 342.922(043.2)

Невмрежицький Д.В., Омельчук І.М., студенти,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник Розум І.О., к.ю.н.

СУДОВИЙ ЗБІР: ПРОБЛЕМИ ТА РЕАЛІЇ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Інститут судових витрат безпосередньо впливає на можливість реалізації особою права на звернення до суду та отримання судового захисту і може розглядатися в принципі як встановлене законодавством обмеження доступності правосуддя. Разом з тим, якщо розмір судових витрат є розумним, то наведений інститут можна розглядати як своєрідний «фільтр», що утримує від необґрунтованого звернення до суду

[4, с. 439].

В умовах поступового реформування законодавства України необхідно також зупинитися на окремих спірних і потенційно проблемних положеннях Закону України «Про судовий збір» від 08.07.2011 р. № 3674-VI (далі – Закон), які, на наше глибоке переконання, підлягають системному удосконаленню. Почнемо з того, що Законом поступово збільшено ставки судового збору за подання процесуальних документів, зокрема пов'язаних із забезпеченням права особи на перегляд судового рішення (апеляційного, касаційного, Верховним Судом України, у зв'язку з нововиявленими обставинами). При цьому ставки судового збору уніфіковані в цивільному, господарському та адміністративному процесах. Вбачається, що такі положення Закону дещо обмежують можливості осіб, які беруть участь у справі, в реалізації права на оскарження судового рішення. Крім того, намагання законодавця уніфікувати порядок визначення ставок судового збору у всіх видах судочинства призводить до труднощів у визначенні розміру судового збору за подання адміністративних позовів майнового характеру. Так як на відміну від Цивільного процесуального та Господарського процесуального кодексів Кодекс адміністративного судочинства України не лише не визначає, а взагалі не оперує поняттям «ціни позову», з урахуванням якої й повинен обчислюватися судовий збір за подання позовів майнового характеру. По-друге, оновленим Законом збільшено ставки судового збору за подачу позовних заяв до суду. Так, якщо у 2016 році при поданні адміністративного позову до суду, що містив одну вимогу немайнового характеру до суб'єкта владних повноважень, фізичній осіб (не підприємцю) доводилося сплачувати 551 грн. 20 коп. судового збору, то у 2017 році ця сума складає – 640 грн. 00 коп.

При цьому, для юридичних осіб встановлено лише мінімальний розмір судового збору, максимальний же розмір взагалі відсутній, що в умовах повального неповернення банківських кредитних боргів громадянами, змушує банки витратити досить великі суми на оплату звернення до суду. Фізичні особи, якщо й не зазнали суттєвого грошового навантаження, проте кількість категорій пільговиків щодо сплати судового збору серед них значно зменшилась. Навіть поверхневий аналіз даної ситуації дає привід вести мову про те, що кількісне зменшення випадків звернення до суду нівелює збільшення надходжень до державного бюджету за рахунок підвищення ставок судового збору.

По-третє, деякі положення Закону суперечать положенням процесуальних Кодексів. Так ч. 9 ст. 183-5 КАС України передбачено звернення до адміністративного суду з позовом про видворення іноземців та осіб без громадянства без сплати судового збору. Проте, у Законі відсутнє посилання на дану підставу в переліку підстав, за яких судовий збір не справляється чи в переліку суб'єктів звільнених від сплати

судового збору. Аналогічна ситуація складається і у випадках звернення до адміністративного суду з адміністративним позовом про визнання неправомірною постанови суб'єкта владних повноважень про притягнення особи до адміністративної відповідальності та звернення до суду з цивільним позовом в порядку захисту прав споживачів [3].

Крім того, Закон покладено на суди обов'язок перевірки зарахування судового збору до спеціального фонду Державного бюджету України перед відкриттям (порушенням) провадження у справі, прийняттям до розгляду заяв (скарг). Зокрема, встановлено необхідність судів перевіряти зарахування судового збору до спеціального фонду Державного бюджету України, використовуючи способи, передбачені Цивільним процесуальним кодексом України та, у разі необхідності, отримувати таку інформацію з Державної казначейської служби України, що забезпечує казначейське обслуговування цього фонду. Однак, при цьому нормативно не передбачено проставлення на розрахункових документах на переказ коштів спеціальної відмітки про зарахування судового збору до спеціального фонду Державного бюджету України.

Отже, не зважаючи на зміни, які неодноразово вносилися до Закону України «Про судовий збір», на сьогодні правове регулювання відносин щодо сплати судового збору не є досконалим. Така ситуація потребує законодавчого вирішення та обумовлює необхідність внесення системних змін до чинного законодавства.

Література

1. Про судовий збір: Закон України від 8 липня 2011 р. № 3674-VI [Електронний ресурс]: Редакція від 01.01.2017 р. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>

2. Драпайло Ю. «Оновлений» закон про судовий збір: потенційні проблеми застосування [Електронний ресурс] / Ю. Драпайло // Закон і бізнес. – 2015. – Вип. 38. – С. 5-11. – Режим доступу: http://zib.com.ua/ua/118700-onovleniy_zakon_pro_sudoviy_zbir_potenciyni_problemi_zastosu.html.

3. Кучерук Н. Судовий збір по-новому [Електронний ресурс] / Н. Кучерук // Юридична газета. – 2015. – № 1-2. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/sudoviy-zbir-ponovomu.html>

4. Курс цивільного процесу: підруч. / В.В. Комаров, В.А. Бігун, В.В. Баранкова та ін.; за ред. В.В. Комарова. – Х.: Право, 2011. – 1352 с.